

Judaizm

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- przedstawienie podstawowych informacji o judaizmie;
- wskazanie na podobieństwa i różnice między judaizmem a chrześcijaństwem.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wyjaśnia podstawowe założenia judaizmu;
- podaje przykłady zwyczajów i tradycji charakterystycznych dla judaizmu;
- wyjaśnia, dlaczego religia judaistyczna i chrześcijaństwo są sobie bliskie; wymienia podobieństwa judaizmu i chrześcijaństwa;
- stwierdza, że każdemu należy się szacunek bez względu na wyznawaną religię czy pochodzenie etniczne.

Pojęcia i postaci

judaizm, monoteizm.

Wartości

szacunek do ludzi innych religii.

Metody i środki

rozmowa kierowana, miniwykład, praca z podręcznikiem, prezentacja multimedialna, tekst z lukami, pogadanka, fragment modlitwy *Szema Izrael* do metody tekst z lukami.

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Chwała Ojcu.

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: będę potrafił wymienić podstawowe założenia judaizmu; będę umiał wskazać podobieństwa i różnice między judaizmem a chrześcijaństwem; będę wiedział, jakie są podstawowe zwyczaje judaizmu.

Metoda – rozmowa kierowana. Nauczyciel pyta uczniów, jaką religię wyznawali Maryja, Józef, Piotr, zanim poznali Jezusa i uwierzyli, że jest on obiecany Mesjaszem? Należy doprowadzić uczniów do wniosku, że był to judaizm.

Metoda – miniwykład. Nauczyciel wyjaśnia, chrześcijaństwo ma wiele wspólnego z judaizmem. Jest to oczywiste, gdyż nasza religia narodziła się na fundamencie judaizmu. Jesteśmy niejako kontynuatorami judaizmu. Wyznajemy wiarę w tego samego Boga (zarówno judaizm, jak i chrześcijaństwo to religie monoteistyczne, czyli takie, które wyznają wiarę w jednego Boga), kierujemy się tym samym kodeksem moralnym – Dekalogiem, uznajemy za natchnione większość ksiąg Starego Testamentu, oczekujemy na sąd ostateczny i wieczne szczęście w niebie dla tych, którzy wierzyli i byli posłuszni Bogu oraz oczekujemy nadejścia królestwa Bożego.

Metoda – praca z podręcznikiem. Uczniowie czytają treść lekcji z podręcznika. Na podstawie zawartych tam informacji mają napisać w zeszytach, jakie są podstawowe różnice między judaizmem i chrześcijaństwem. Po skończonej pracy uczniowie czytają swoje wypowiedzi, a nauczyciel kontroluje, czy są poprawne, w razie potrzeby koryguje błędy.

Różnice:

1. Nieuznawanie Jezusa za Boga i obiecanego Mesjasza.
2. Nieuznawanie Nowego Testamentu za natchniony.
3. Nieuznawanie sakramentów i nauczania Kościoła.
4. Wyznawcy judaizmu mieli jedną świątynię, która została zniszczona w 70 roku n.e., obecnie gromadzą się w synagogach.
5. Dzień święty judaizmu to sobota, chrześcijaństwa – niedziela.

6. Przywódcy duchowi w religii judaistycznej to rabini, w chrześcijaństwie – księża.

Uczniowie wykonują ćwiczenie 1 z podręcznika (punkt: „Praca na lekcji”).

Metoda – prezentacja multimedialna. Nauczyciel przedstawia podstawowe zwyczaje i tradycje judaizmu. Pomocna może być prezentacja multimedialna, której kolejne slajdy będą obrazowały przekazywane uczniom treści.

- Zdjęcie wieczerzy paschalnej

Najważniejszym świętem judaizmu jest Pascha, przypominająca wyjście z niewoli egipskiej. Rozpoczyna się 15. dnia miesiąca nisan (przełom marca i kwietnia) i trwa zwykle kilka dni. Spożywana jest uroczysta wieczerza, podczas której Żydzi wspominają ucieczkę z Egiptu.

- Zdjęcie grafiki przedstawiającej koszerne i niekoszerne potrawy

Jedzenie musi być koszerne, czyli właściwe, odpowiednie. Wyznawcy judaizmu nie jedzą między innymi wieprzowiny, a posiłki muszą być przygotowywane w odpowiedni sposób, np. nie miesza się pokarmów mlecznych i mięsnych.

- Zdjęcie bar micwy

Bar micwa to uroczystość, w trakcie której młodzi chłopcy, po swoich 13. urodzinach, po raz pierwszy czytają publicznie Słowo Boże. Od tego momentu mogą brać pełny udział w modlitwach w synagodze, uznaje się ich za dorosłych i zdolnych do przestrzegania prawa Mojżeszowego.

- Zdjęcie osoby w tałasie i z filakteriami

Aby się modlić, mężczyźni zakładają odpowiedni strój – tałas, czyli prostokątny pas materiału koloru białego z czarnymi pasami, zakończonymi frędzlami. Ma on przypominać, że w czasie modlitwy powinniśmy skupić się tylko na Bogu. Filakterie to dwa skórzane pudełka mocowane za pomocą rzemyków na czole oraz zwykle na lewej ręce. Znajdują się w nich fragmenty Starego Testamentu. Mają one przypominać o konieczności ciągłego wypełniania przykazań Bożych.

- Można dodać również inne slajdy przedstawiające zwyczaje i kulturę judaizmu, np. ślub żydowski, cmentarze żydowskie, synagogę, Ścianę Płaczu w Jerozolimie, mezuzę.

Metoda – tekst z lukami. Nauczyciel rozdaje uczniom kartkę z fragmentem modlitwy *Szema Izrael*, najważniejszej modlitwy judaizmu. Tekst ma luki do uzupełnienia (załącznik nr 1). Zadaniem uczniów jest uzupełnić tekst, korzystając z podanych słów. Po skończonej pracy uczniowie czytają pełen tekst modlitwy. Nauczyciel sprawdza, czy praca została wykonana poprawnie.

Metoda – pogadanka. Chrześcijanie i wyznawcy judaizmu mają ze sobą wiele wspólnego. Nauczyciel pyta, jak zdaniem uczniów można okazywać szacunek wyznawcom innych religii, zwłaszcza wyznawcom judaizmu.

Podsumowanie lekcji

Judaizm i chrześcijaństwo mają ze sobą wiele wspólnego. Wierzymy w tego samego Boga, kierujemy się tymi samymi przykazaniami i oczekujemy nadejścia królestwa Bożego. Żydzi nie uznali w Jezusie obiecanego Mesjasza i odrzucają to wszystko, co się z Nim łączy, między innymi Nowy Testament i sakramenty. Pomimo różnic powinniśmy szanować godność każdego człowieka i nie oceniać nikogo przez pryzmat wyznawanej religii.

Modlitwa na zakończenie

Z podręcznika.

Praca domowa

Z podręcznika.

Korelacja z edukacją szkolną

- język polski – Żyd w literaturze (postać Jankiela w *Panu Tadeuszu* A. Mickiewicza)
- historia – cywilizacje Starożytnego Wschodu; Izrael, charakterystyka religii starożytnego Izraela; różnica między politeizmem a monoteizmem;
- geografia – szacunek dla innych kultur i ich zrozumienie przy zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego kraju;
- język obcy nowożytny oraz język mniejszości narodowej lub etnicznej – słownictwo religijne (np. religia, judaizm, Żyd).

Załącznik nr 1

podróży * sił * bramach * Bogiem * miłował * oczami * duszy * spać *
synom * odrzwiach * Izraelu * pozostaną * słowa * mówił * jedynym *
serca * ręki

Szema Izrael

Słuchaj, , Pan jest naszym
– Panem Będziesz Pana, Boga
twojego, z całego swego ,
z całej swojej, ze wszystkich
swoich. Niech w twym sercu te ,
które ja ci dziś nakazuję. Wpisz je twoim ,
będziesz o nich , przebywając w domu,
w czasie , kładąc się , i wstając
ze snu. Przywiążesz je do twojej , jako znak. Niech
one ci będą ozdobą przed
Wypisz je na , swojego domu
i na twoich ,

Pełen tekst

Słuchaj, Izraelu, Pan jest naszym Bogiem – Panem jedynym. Będziesz miłował Pana, Boga twojego, z całego swego serca, z całej duszy swojej, ze wszystkich sił swoich. Niech pozostaną w twym sercu te słowa, które ja ci dziś nakazuję. Wpisz je twoim synom, będziesz o nich mówił, przebywając w domu, w czasie podróży, kładąc się spać i wstając ze snu. Przywiążesz je do twojej ręki jako znak. Niech one ci będą ozdobą przed oczami. Wypisz je na odrzwiach swojego domu i na twoich bramach.